

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

ŠTEV. 2.

V LJUBLJANI, 25. FEBRUARJA 1911.

LETO VIII.

DR. MIROSLAV TYRŠ:

Telovadba v estetičnem oziru.

(Dalje.)

c) Protivje v ožjem zmislu barvno ali *hromatični kontrast*.

Solnčna svetloba obsega v sebi vse barve in je iz njih sestavljena. O tem se prepričamo, če jo s prizmo razkrojimo ali tudi samo skozi pravilno, na vogle brušeno steklo gledamo vanjo. Tudi mavrične barve, kakor znano, nastajajo samo vsled različite solnčne svetlobe v vodenih kapljah. Te barve so v naravnem sporedu: rdeča, oranžna, rumena, zelena, modra in vijoličasta. Poskus pa nas preveri o tem, da te barve, z nasprotno postavljeno prizmo zopet združene v eno, zopet dajejo belo svetlobo ter se vanjo dopolnjujejo. Isto se zgodi, če se samo enovite barve (rdeča, rumena in modra) tako združijo.*)

Te solnčne svetlobe vajeno naše oko zahteva za popolno zadovoljitev vsaj glavne dele (ali enovite barve) njene. Iz tega pa izvira prvi zakon, ki je tu tehtovit: *Sestava dveh barv dela tem ugodnejši vtisk, čim popolneje so v njej obsežene vse glavne barve (torej rumena, modra in rdeča), in tem neugodnejši, čim manj so obsežene.*

V kakšni razmeri pa zahteva oko to celovitost, vidimo iz tegale znanega poskusa: Ako pritaknemo k beli (ali svetlosivi) ploskvi rdeč krog, je razvidno, da izmed glavnih barv manjka tu rumene in modre, ki dajeta skupaj zeleno. Če sedaj napeto gledamo na ostro osvetljen rdeči krog, zapazimo brzo zelen rob na beli ploskvi, in če ga naglo odstranimo, vidimo na njegovem mestu zelen krog, ki šele polagoma izgine.

Rdeča in zelena barva pa obsegata v sebi vse enovite dele bele solnčne svetlobe (namreč rdeči, modri in rumeni), in v tem zmislu moremo

reči, da se dopolnjujeta v belo svetlobo; isto velja o rumeni v spojitvi z vijoličasto (ki je zložena iz rdeče in modre) ter o modri v spojitvi z oranžno (ki je spojena iz rumene in rdeče). Vijoličasti krog bi torej rumen, oranžni pa moder sled**) pustil na oni beli ali sivi ploskvi in jo obarval s takim nadihom.

Iz tega izhaja drugi in izpeljani zakon, ki se glasi: *Vsaka barva daje svoji okolici nadih one barve, s katero se dopolnjuje v belo svetlobo, in to tem odločneje, čim določnejša je sama.* —

Naposled se je treba ozreti tudi na to, da je vsak nagel prehod neličen; tudi v razloženi solnčni svetlobi niso razne barve ostro druga poleg druge, temveč so spojene z jako finimi prehodi.

Tako torej izrekamo tu za tretje pravilo: *Čim močnejše je tastno protivje ali hromatični kontrast dveh barv, tem potrebnejše je, da si nista naravnost ali vsaj ne sami poleg sebe, temveč da ju druge, kolikor mogoče neizrazite ali nevtralne barve posredujejo.*

Razpostavimo barve radi boljše pojasnitve v tale krog:

1. Rumena

6. Zelena
(modra + rumena)

2. Oranžna
(rumena + rdeča)

Bela
(rumenina + rdečina + modrina)

5. Modra

3. Rdeča

4. Vijoličasta
(rdeča + modra)

*) Toda seveda ne vse njih osene in odličice. Ostale barve se, kakor znano, morejo smatrati za zložene: oranžna iz rumene in rdeče, vijoličasta iz rdeče in modre, zelena iz modre in rumene. Opom. v izvirn.

**) Tako na pr. če gledamo v zahajajoče solnce, ki je oranžne barve, zapazujemo sama modra kolesa v zraku. Kako se ta modra barva spremeni pozneje, ne moremo tu razkladati. Opom. v izvirn.

Ako beremo barve v redu, naznačenem s številkami, torej:

1. rumena 2. oranžna 3. rdeča
4. vijoličasta 5. modra 6. zelena

ali tudi v nasprotnem redu:

1. rumena 2. zelena 3. modra
4. vijoličasta 5. rdeča 6. oranžna —

vidimo, da si barve v tem krogu slede po svoji sorodnosti in nekako prehajajo v sebe, naj že gremo v njem na desno ali na levo. Najsorodnejša rumeni je torej oranžna ali zelena, ker med njima in rumeno ni nobene barve, manj sorodna rdeča ali modra, ker je na vsaki strani ena (oranžna na desno in zelena na levo) med njima in rumeno, in največje protivje je med rumeno in vijoličasto, kajti na vsaki strani ju ločita od sebe dve barvi (na desni oranžna in rdeča, na levi zelena in modra). Obenem pa rumena in vijoličasta (= rdeča + modra) obsegata v sebi vse tri glavne barve (rumeno, rdečo in modro) in se tako dopolnjujeta v belo svetlobo, radi česar ju imenujemo dopolnilni barvi, in če si barvni krog pregledamo v tej smeri, zapazimo hkratu, da je tako vedno pri onih dveh barvah, ki sta, če gre oko čez belo, na nasprotni strani. *Dopolnilne barve* in obenem *najmočnejše kontrastne* so torej:

1. rumena in vijoličasta,
2. modra in oranžna,
3. rdeča in zelena.

Te barve, ker se vedno dopolnjujejo v belo svetlobo, po prvem zakonu v teh dvojicah sestavljene, najbolj zadovoljujejo oko.

Ako se vprašamo, katera izmed teh sestav je zopet *najboljša*, se je treba spomniti obeh prejšnjih kontrastov.*) Potem vidimo, da sta rumena in vijoličasta kakor glede na svetlost in temnost, tako glede na toplost in hladnost v prevelikem in zatorej neugodnem protivju, s čimer se potemtakem deloma zopet kviri učinek prijetnega barvnega protivja.

Druga sestava, modra in oranžna, kaže sicer manjše protivje glede svetlosti, toda neugodni kontrast toplosti in hladnosti je enako velik. Samo rdeča in zelena tudi v teh ozirih ne kažeta nobenega neugodnega protivja ter je torej *rdeča in*

zelena**) izmed teh treh najugodnejših sestav zopet *najlepša*.

Rekli smo že, da rdeča v svoji okolici proizvaja zelen nadih, in nasprotno torej tudi zelena rdeč nadih. Ako torej postavimo ti dve barvi poleg sebe, potem rdeči nadih, prihajajoč od zelene, okrepi rdečino, in podobno zeleni nadih, izvirajoč od rdeče, zviša to zelenost. Tako se torej po drugem zakonu *dopolnilne barve, položene poleg sebe, vzajemno okrepljajo* in ima torej vsaka izmed njih potem več energije, nego bi je imela, ko bi jo pustili samo. Kajti da o ostalih dveh dvojicah dopolnilkah (rumeni in vijoličasti, modri in oranžni) velja isto, se razume samo po sebi.

Po tretjem zakonu pa bi bil ta kontrast prevelik, trd ali, kakor pravimo, kričeč, ko bi se ti barvi dotikali neposredno; treba jima je torej pridati še tretjo barvo ali ju s tako barvo razločiti; morda z *bledo* rumenkasto, ki ni z nobeno izmed njiju v močnem kontrastu in v katero vendar obe (rdeča skozi oranžno, zelena skozi rumenozelena) naravno prehajata.***) Pa tudi docela nevtralna belina, črnina ali sivina morejo tu posredovati. Skratka, *med dopolnilne barve naj se denejo primerne lomljene ali nevtralne barve*.

O ostalih sestavah, torej o spojitvi *nedopolnjujočih* se barv omenjamo radi kratkosti le, da so tem neugodnejše:

- a) *čim bližje so poleg sebe v barvnem krogu;*
- b) *čim neugodnejša so tudi ostala protivja (svetlosti in temnosti, toplosti in hladnosti);*
- c) *čim neugodnejše obojestranska dotika vpliva na čistoto ene ali vsake izmed njih, jih vzajemno kazi in grdi.*

Čim manj vsega tega, tem ugodnejša je seveda tudi sestava.

Po teh pravilih je lahko presoditi vse sestave barv. Vzemimo za razjasnitev *modrino* in *rdečino*. Pri teh barvah barvni kontrast ni docela neugoden, ker v barvnem krogu nista poleg sebe, temveč sta po vijoličasti ločeni od sebe; kontrast svetlosti in toplosti ni velik in torej ugoden; kar se naposled tiče nadiha, je dopolnilka modre (kakor je razvidno iz barvnega kroga) oranžna, dopolnilka rdeče zelena: dobi torej rdeča od modre oranžen nadih, modra od rdeče

*) Pri kontrastih svetlosti in toplosti velja, kakor že znano: čim večje protivje dveh barv v teh ozirih, tem neugodnejša je njih sestava; pri hromatičnem kontrastu je narobe: čim večje in odločnejše je protivje, tem ugodnejša.

Opom. v izvirn.

**) Spominjamo se na pr. prejšnjih prekrasnih ulanskih uniform, ki jih je seveda tudi odstranil moderni neokus.

Opom. v izvirn.

***) V podoben namen služijo rumeni kovinski gumbi na uniformah, kjer lesk kovine manjša čisto barvno protivje; o tem pozneje.

Opom. v izvirniku.

zelen nadih; to sicer nekoliko preminja značaj obeh, ni pa njiju jasnosti na kvar. In v resnici je sestava modre z rdečo izmed vseh nedopolnilnih najugodnejša. Le da objasnimo še zadnjo okolnost, vzemimo za primer naposled rdečo in vijoličasto; tu tvori zeleni nadih, izvirajoč od rdeče, iz vijoličaste zelenkasto vijoličasto, torej *nečisto* barvo, in tako se torej vsled neugodnega hromatičnega kontrasta barva maže. —

Belina, črnina in sivina niso niti tople niti hladne in ravnotako ne v pravem zmislu besede

barvnate; pri njih torej, če naj se spoje med seboj ali z drugimi, odločuje edino kontrast svetlosti in temnosti, ki ne sme biti *prevelik*; prikladne so zategadelj za spojevanje in posredovanje skoro vseh barv; pri belini so le najtemnejše, pri črnini le najsvetlejša tu izključene.

Pri *rjavi* se stvar ravna po barvnem nadihu, ki ga ima, če prehaja ali v rumeno, ali v rdečo, ali v črno i. t. d.*)

(Konec prih.)

Iz slovanskega Sokolstva.

V. občni zbor České Obce Sokolské. . . . Ne pošiljajte v Prago izletnikov, temveč delavce*, tako je klical br. Heller češkemu Sokolstvu, pripravljajočemu se na peto glavno skupščino Češke sokolske zveze. Devet let je minulo, odkar se je vršil zadnji občni zbor češkega Sokolstva, ki se je v tem času mogočno razvilo; ali tudi zunanje razmere so se v tem času dokaj izpremenile. Vzniknilo je mnogo važnih vprašanj; pokazala se je potreba, sklicati sokolsko najvišjo instanco. Na posvetovanje se je zbralo 27. in 28. novembra 1910. l. 744 delegatov v prostorih praškega Sokola, v prostorih, kjer je približno pred 50 leti našlo rodovitnih tal sokolsko seme, ki sta ga zasadila in negovala nepozabna nam Fügner in Tyrš.

Zborovanje je otvoril br. dr. J. Scheiner, starosta České Obce Sokolské, s pozdravnim nagovorom, ki je v njem naglašal znameniti razvoj češkega in slovanskega Sokolstva sploh in omenil važnost sklicanega zborovanja.

Sporod občnega zбора je obsegal organizacijski in resolucijski del. Najprvo so razpravljali delegati o izpopolnitvi sokolske organizacije, sprejeli so z majhnimi dopolnili podani načrt poslovnega reda za občni zbor Č. O. S. in izpremembo pravil Č. O. S. Izmed prememb pravil naj omenimo: Volitev zastopnikov na zveznem občnem zboru se izvrši v sejah društvenih odborov, sklicanih nalašč v ta namen. Glasovalno pravico na zveznem občnem zboru imajo samo po družstvih izvoljeni zastopniki. Tem enakopravni so člani odbora Č. O. S. Občnemu zboru je med drugim pridržano tudi, sklepati proglose o zadevah, tičočih se zveznih imenovanj. Odbor, sestojč iz župnih odposlancev (na vsakih 1500 članov 1 zastopnik in 1 namestnik, ki se volijo na župnih občnih zborih), voli zveznega starosta, 2 namestnika njegova, načelnika (na podlagi izjave vaditeljskega zbora Č. O. S.), 8 članov predsedstva, 5 namestnikov in 3 pregledovalce računov. Odbor tudi določa letni prispevek. V predsedstvu so: starosta, drugi njegov namestnik, načelnik, dalje 8 članov in 5 namestnikov. Predsedstvo izvoli izmed svojih članov: tajnika, blagajnika, načelnikovega namestnika (na izjavo vaditeljskega zbora Č. O. S.), knjižničarja, računarja, gospodarja, zapisnikarja in, če treba, tudi druge funkcionarje.

V resolucijskem delu so prišla na vrsto razna vprašanja, tičočja se notranjih in vnanjih zadev.

Glede na organizacijo ženskih odsekov se je po živahni in zanimivi debati sprejelo stališče samouprave

ženskih odsekov ter se je naložilo odboru, naj predloženi red dopolni, oziraje se na izrečene želje, da naj se da ženam primerno zastopstvo v vseh organih sokolske združbe. Načrt naj sestavi predsedstvo in ga predloži pri prvi prihodnji odborovi seji.

Po poročilu br. dr. K. Pippicha o „Sokolstvu in politiki“ so sprejeli odposlanci daljšo resolucijo, ki poudarja, da Sokolstvo ne more služiti posameznim političnim strankam niti posameznim stanovskim združitvam, da ne sme nobenemu članu delati sile v njegovi politični pripadnosti ali interesni ali stanovski združenosti, toda da mora paziti, da se prepričanje vsega članstva ne oddaljuje od temeljnih sokolskih načel. Naglaša dalje, da treba za Sokolstvo oskrbeti najpotrebnejšo politično izobrazbo, znanje političnih in narodnih pravic, zmožnost samostojne sodbe in umevanja tega, kar je dragocen narodni imetek in kar treba požrtvovalno varovati. Poudarja važnost politično in narodno izobraženih Sokolov, želi, da se v javnem življenju uveljavi kar največ s pravim sokolskim duhom predahnjenih delavcev; z izobraževalnim prizadevanjem Sokolstva in činorodnim delom sokolskih značajev bo delovati na očiščenje vsega javnega življenja. Ne kot društvo, ampak v svojih delavcih, stoječih na odgovornih mestih, bodi Sokolstvo glasnik nedeljivosti in celotnosti domovine. Sokolstvo pomni, da jalovo politikarjenje sploh ni politično delo, da resnost tudi političnemu delu določa vrednost. Sokolstvo mora onemogočiti presojanje sokolskih ali nesokolskih delavcev po politični barvi, odstranjevanje sokolskih delavcev radi različnega političnega prepričanja in prenašanje političnih sporov v družabno, rodbinsko in društveno, zlasti sokolsko življenje. Sokolstvo pa bodi tudi na straži, da se sokolske časti in vpliv v sokolskih krogih ne zlorablajo za politične osebne namene posameznikov in strank, da se v tem ne greši na osebno naklonjenost članstva ali na njegovo disciplinarnost, veljajočo le za potrebo sokolskega in narodnega življenja. Sokolstvo zavračaj kakršnokoli vmešavanje političnega osebnega častihlepja ali agitacijskih gesel bodisi za posameznika, bodisi za kakšno stranko v notranji sokolski ustroj ali v svoje vnanje proglose. Tako ostani Sokolstvo zvesto in vdano sokolskemu delu tudi v političnem oziru edino za narodno celoto!

V vprašanju „Sokolstvo in delavska telovadna društva“ se je po referatu br. Fr. Maška sklenila resolucija, ki po-

*) Belina in sivina moreta imeti seveda tudi različne barvne nadihe ter velja potem o njiju isto, kar o rjavi. Opom. v izvorniku.

udarja načelno razliko ideje delavskih telovadnih društev, temelječih na razredni podlagi, od ideje sokolskih društev, zgrajenih na vsenarodnem temelju, vsled česar je nezdržljivo, da bi bil član sokolskega društva obenem član delavskega telovadnega društva; pripadniki politične stranke socialno-demokratske pa so seveda enako pristržno dobro došli v sokolskih vrstah kakor vsakdo, kdor soglaša z našimi splošnimi načeli. Resolucija se naposled s poudarkom zavaruje proti očitku nedemokratnosti, ki se dela Sokolstvu iz agitacijskih povodov: načelo demokratnosti je glavno v sokolski uredbi, Sokolstvo ga je prvo zaneslo v češko življenje, prvo ga je proglasilo in iznova proglašuje za dolžnost svojih pripadnikov, da se Fügnerjeva in Tyrševa načela enakosti in bratstva ohranjajo dosledno in brezpogojno ne le v društvu, ampak tudi vedno v občanskem življenju.

Br. dr. Jos. Scheiner je podal poročilo o „razmerju Sokolstva do klerikalnih telovadnih društev“. Po živahni debati se je sprejela daljša resolucija, ki pravi pred vsem, da je Sokolstvo na podlagi zvišane zdravosti in čvrstosti telesne omogočiti in tudi pospešiti prosti razvoj duševnih moči češkega človeka. Če naj se to godi na naraven način, je treba v obeh smereh varovati individualne zmožnosti posameznika, ki mu ima telovadnica nuditi v okviru splošno priznane koristnosti vaj svobodno polje za vsestranski razvoj telesnega njegovega organizma, ostala društvena uredba pa možnost, da si vzgoji in ohrani svobodno npravstveno prepričanje v mejah splošno priznanih npravstvenih načel. Sokolstvo je po teh načelih vedno varovalo v svojih vrstah svobodo npravstvenega prepričanja posameznika bodisi v socialnem ali političnem, gospodarskem ali verskem naziranju, kolikor ustreza zgornjim zahtevam in narodnemu sokolskemu poslanstvu, zahtevajoč od svojega članstva poleg lastne npravne neomadeževanosti ozir na prepričanje drugih. To velja torej tudi o verskem prepričanju posameznika kot o emanaciji njegovega npravstvenega nazora, in zato s poudarkom zavračamo umetno in strankarsko skrupucano trditev, da se v naših vrstah neti sovražnost do verskega prepričanja, in to tem bolj, ker moramo težiti, da postane vera zasebna zadeva vsakega posameznika, ki jo določa njegova npravstvena individualna dozorelost in spoznanje resnice. Resolucija navaja na to, da so se v zadnjem času v češkem narodu pomnožili toki, ki, porabljač versko mišljenje širokih slojev v strankarske namene v prosep stanovskih interesov, snujejo na verskem temelju razne organizacije, s katerimi skušajo dobiti vpliv na javne zadeve in na življenje naroda v škodo resnice, prosvete in naprednosti njegove. To prizadevanje skuša izpodkopati zaupanje naroda v najvažnejše narodne institucije. Specijelno se resolucija obrača proti novi organizaciji klerikalnih telovadnih društev, ki je v službi nam sovražnih činiteljev z očitnim namenom, da bi se znižal pomen in preprečilo delovanje sokolskih društev, proti katerim se snuje nenpravna agitacija in na vseh straneh neti sovraštva poln boj. Označujoč to organizacijo za narodnim koristim v korenini škodljivo in razvoju naroda nasprotno, proglašuje naposled Sokolstvo iznova svoje stališče popolne svobodomiselnosti glede verskega prepričanja vsakega svojega člana ter obsoja to počenjanje klerikalne stranke sploh, ki mu hoče nasproti postaviti zvišano lastno delavnost, sestavno širjenje svojega dela in zvišano skrb za izobrazbo in poplemenitenje češkega naroda. V sokolska društva naj se ne sprejemajo za člane pripadniki klerikalnih društev in oni, ki klerikalnim težnjam služijo vedoma.

Zadnji stavek je bil sprejet proti mnenju poročevalca br. dr. Scheinerja, ki je naglašal, da ne smemo biti proti tem, ki iz nevednosti niso našega prepričanja; ne zabranjujmo, da bi nas spoznali, ostanimo uredba za ves narod.

O sokolskem tisku je poročal brat dr. Heller. Sprejeta je bila resolucija, v glavnem naslednje vsebine: Rastoče število društev in članstva zahteva zvišano skrb za pravilno umevanje temeljnih idej in za njih resnično proglašanje in uveljavljanje v sokolskem in izvensokolskem življenju. Eno najučinklivejših sredstev za to je sokolski tisk. Nismo in ne smemo biti zadovoljni z današnjim stanjem, ko znaten del članstva ne bere sokolskih listov in ni naročen nanje, zaostajajoč tako v svoji sokolski izobrazbi in zavesti za drugimi. V tem vidimo znatno nevarnost za temeljno misel in za vso sokolsko organizacijo. Kličemo po izboljšanju. Ne bodi med nami niti brata niti sestre, ki bi ne bil naročen na sokolski list in ga ne bral, in sokolska društva zategadelj zastavite vso silo in vpliv svoj, da dosežete izboljšanje. Da se to doseže, bodi sokolski tisk poceni, obseg vsemu članstvu umljiv, smotreno urejen in vsestranski ter njegovo naročanje prav in vestno preiščeno in izvedeno. Sokolski listi ne smejo med seboj konkurirati, ampak se smotreno in stvarno dopolnjevati in njih izdaja ne sme ogroziti ali biti na škodo osrednjim listom: „Věstniku sokolskemu“ in „Sokolu“. Da pa se zajamči kar najširše poznanje sokolskih načel in naše strokovne in izobraževalne delavnosti, naj se store priprave za izdajo cenenege, vinarskega lista, sokolsko vzgojevalnega, razširjevanega brezpogojno ne le med članstvom, ampak tudi med najširšimi narodnimi sloji. — Resolucija kliče nato na neogibno pomoč javni tisk, ki danes piše o sokolskih težnjah le prilično, trenutno in nesestavno, dočim razpravlja o drugih manj važnih podjetjih vsak dan in podrobno. Ostro se obrača proti nedostojnemu in stvari škodečemu zamolčevanju. Sokolstvo je odločeno, z vsemi sredstvi svoji zahtevi pomoči do izpolnitve, zahteva, da prav danes, ko nekatere politične stranke grade samostojna, politično odvisna telovadna združenja, ves neodvisni, svobodni in napredni tisk podpira delavnost in čvrstost sokolskih društev, zahteva, da dnevni in provincijalni listi uvedejo in vzdržujejo sokolske preglede, ki bi složno in navdušeno delovali za skupni cilj. — Razširjanje sokolskega tiska bodi vedno organizirano. Novinarjevo poročilo o branju in razširjanju ter o plačevanju naj se uvrsti na dnevni red vsake seje društvenega odbora, da more zasledovati razširjevanje tiska. Sokolski funkcionarji imajo dolžnost, pri vsaki priliki opozarjati članstvo na sokolski tisk, zlasti na „Věstnik Sokolský“, „Sokol“ in, kjer je, tudi na župni vestnik. Političnega strankarstva ni vlačiti v sokolski tisk. Vnanja oprema sokolskih listov bodi okusna. — V vsakem društvu mora biti naročenih toliko iztisov „Vestnika Sokolskega“, zveznega glasila, da pride povprečno na 10 članov najmanj 1 iztis. Društveni starosta je dolžan naročiti svoj lastni iztis. Načelniku in tajniku mora biti pristopen 1 iztis, ki se morata ž njegovo vsebino temeljito seznaniti. Društvo je dolžno na svoje stroške naročiti 1 iztis za članstvo v telovadnici. Društva skrbite za to, da je na vašem sedežu vsaj v enem javnem prostoru (čitalnici, kavarni, gostilni itd.) na razpolago 1 iztis. En iztis je shraniti za knjižnico. — Na časopis „Sokol“, revijo in glasilo Zveze slovanskega sokolstva, se mora vsako društvo naročiti najmanj v dveh iztisih: 1 iztis za članstvo, 1 za vaditeljski zbor; v premožnejših društvih naj naroči društvo za vsakega člana vaditeljskega zbora po 1 iztis. — Župni

vestniki so namenjeni izključno delu lastne župe in naj torej ne segajo v naloge, pridržane uradnemu listu Č. O. S. „Vestniku Sokolskemu“ in reviji „Sokol“. Važnost župnih vestnikov je očitna; priporoča se vsem župam ga izdajati; manj premožne naj izdajajo skupni list. Resolucija priporoča še druge češke sokolske liste ter liste sokolskih zvez drugih slovanskih narodov, priporoča skupna posvetovanja urednikov sokolskih listov, določa načelo, da morajo inserati sokolskih listov biti primerni v listih proglašanim načelom, odreja, kako oskrbeti in urediti pregled v izvencokolskem tisku.

Po poročilu br. dr. Kunza o „sokolskih društvih v ogroženem ozemlju“ se je sprejela resolucija v glavnem naslednje vsebine: Sokolstvo obsoja kar najodločnejše zatiranje in sestavno preganjanje manjšinskih društev po naših narodnih nasprotnikih ter neutemeljeno omejevanje njih društvene svobode in delavnosti po uradih ter zahteva za svoje zatirane brate popolno državljansko ravnopravnost, svobodo in zakonito varstvo. Bratom iz manjšinskih društev, ki že 27 let stoje na narodni straži ter neustrašeno in požrtvovalno branijo pravice naroda in Sokolstva, izražamo odkrito sočutje in zahvalo. Hvaležno se spominjamo tudi dobrotnikov naših manjšin in onih zaščitnih društev, ki so prav izpolnjevala prostovoljno prevzete dolžnosti in vestno skrbela za poverjena jim društva. Smatrajoč razvoj sokolske misli v narodno ogroženem ozemlju doslej še za nedovršen in čas, ko bo obstoj naših manjšin v vsakem oziru zasiguran, za daljen, proglašamo, da je naroda in sokolska dolžnost vsega Sokolstva, gmotno in нравno podpirati naša manjšinska društva. Sokolsko zaščitno delo bodi splošnejše in globlje. Upamo obenem, da naša ogrožena društva ne omagajo v delavnosti in v boju, zanašajoč se predvsem nase in na svoje lastne moči. Objubujemo, da bo Sokolstvo v tej smeri vršilo svoje dolžnosti, delujoč sporazumno z narodnimi obrambnimi društvi. Odbor Č. O. S. naj v duhu teh načel uredi manjšinsko delavnost Sokolstva. — Za društva, ki potrebujejo zaščite, se smatrajo samo društva narodnostno ogrožena. Ogrožena društva je odkazovati v varstvo izključno društvom, župam le tedaj, če bi ne bilo zadosti močnih in sposobnih društev, ki bi bila voljna prevzeti varstvo. — Revidirati je dosedanje razmerje, izločiti je društva, ki varstva že ne potrebujejo več, ter izmed zaščitnih društev slaba društva. Pri novem odkazovanju je paziti na prometne razmere ter na to, da imajo zaščitna društva iz istega okolišja svoja sebi poverjena društva v istem ozemlju. Dosedanja zveza, zlasti, kjer je prijateljska in vzajemno povoljna, naj se, kolikor mogoče, ne ruši. Revizijo in prideljevanje izvede sporazumno z društvi, župami in manjšinskim odsekom predsedništvo Č. O. S. Nadzorstvo nad manjšinskim delom gre v prvi vrsti župi. Župa imej pregled o delavnosti zaščitnih društev v svoji župni zvezi,

izpodbujaj jih k vršitvi njih dolžnosti, na drugi strani pa se pouči in prepričaj tudi o potrebah in razmerah poverjenih društev. Župe imajo podajati redna poročila manjšinskemu odseku Č. O. S. o tem, kar se je izvršilo zaščitnega dela v njih župi. Manjšinske dolžnosti vrši župa po enem izmed članov predsedstva — manjšinskem zaupniku. — Župni manjšinski zaupniki naj se shajajo vsaj po enkrat na leto, da se posvetujejo z manjšinskim odsekom Č. O. S. o manjšinskih zadevah. — Skrb za sokolske manjšine naj se razširja v moralnem oziru zlasti z osebnim obiskom ogroženih društev in z zbujanjem zanimanja v krogih javnosti in tiska.

„O sokolskem naraščaju“ je bila po poročilu br. R. Nováka sprejeta resolucija, ki naglašala, da Sokolstvo že 20 let z znatnimi žrtvami skrbi za svoj naraščaj, ki v naših telovadnicah nahaja resnično telesno in duševno osvežitev, resnično veselje iz življenja. Skrbimo tudi nadalje za svoj naraščaj z dvojno pridnostjo. Vršimo s tem važno nalogo v prid celega naroda. Sokolstvu, ki so mu daleč vsi strankarski nameni ter si prizadeva svojemu narodu vzgojiti svežo zdravo, telesno in duševno uspele mladino, mora biti priznana popolna prostost v skrbi za mladino. V tem delu kličemo na sodelovanje vso javnost, ki je doslej mirno gledala, kako naš obrtni naraščaj, zapustivši delavnice in učilnice, raste brez nadzorstva in sveta, brez prijateljev in učiteljev, ki bi ga vodili k pripravi za bodoče njegovo življenje. Zahtevamo zategadelj z vso pravico, da nam poklicani činitelji ne otežujejo z neutemeljenimi prepovedmi dokaj težkega dela. Nalagamo predsedništvu Č. O. S., naj prične primerno akcijo, da se našim učencem in dijakom ne brani telovaditi v sokolskih telovadnicah. Ako je naposled danes priznavana potreba telesne vzgoje mladine, je gotovo upravičena naša zahteva, da se le-ta poveri onim, ki se ji navdušeno in požrtvovalno posvečajo že celo vrsto let. V vseh društvih je uvesti obvezno telovadbo naraščaja in jo poveriti izkušnim vaditeljem. Varujmo nežni svoj naraščaj praznega politikarjenja, ki je toliko nepremišljenih dečkov pogubilo, zanimajmo se bolj za naraščaj, njegove potrebe in želje, bodimo mu sami s svojim življenjem in dejanjem vzor. Porabimo vsa izobraževalna sredstva (knjižnice, čitalnice, govore pred dvoredom, izlete) za njegovo izobrazbo in povzdigo njegove нравstvene stopnje. Skrb za naraščaj naj se razširi tudi na vzgojo učencev, učenk in deklishega naraščaja. Društva delajte vzajemno z obrtništvom in delujte na to, da je v odboru vajenskih zavetišč Sokol dobro zastopan ter da tu na telesno vzgojo naraščaja obrača največjo skrb. Ohranimo svojemu naraščaju čistost, mladost, da utrjen in pripravljen stopi odločno v življenje in uspešno deluje v svoji stroki in za nadaljnji razvoj sokolske misli.

b+c

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Bratskim sokolskim župam in društvom!
Dne 2. julija t. l. otvori domžalski Sokol svoj „Sokolski dom“. Pomembnost te prilike in važnost postojanke, ki jo zavzema domžalski Sokol, nalaga slovenskemu Sokolstvu dolžnost, da poleti v kar najmnogobrojnejšem številu na ta dan k bratskemu

Sokolu v Domžalah. Priredi se sokolski zlet v Domžalah, ki mu Slovenska sokolska zveza prevzame tehnično vodstvo. Predsedstvo Slovenske sokolske zveze pozivlje vse bližnje sokolske župe, da se javnega nastopa in telovadbe ob tem zletu udeleže kolikor mogoče številno, želeti pa je, da se jim pridružijo tudi oddaljenejši

župe in društva. Z veliko udeležbo boste zvišali vnanji sijaj slavlja, gre nam pa tudi za vadbo nastopa slovenskega Sokolstva v večji množini, ki nam je zanjo dana redka prilika in ki je spričo našega vsesokolskega zleta v Ljubljani 1. 1913. tem potrebnejša in tem važnejša.

Na sokolskem zletu v Domžalah se bodo izvajale proste vaje, določene za letošnji hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu.

Pri določitvi dneva svojim javnim prireditvam se bratske župe in društva ozirajte na domžalski sokolski dan! Na zdar!

Predsedstvo Slovenske sokolske zveze.

Sklepi seje odbora Slovenske sokolske zveze dne 22. januarja 1911.

I. L. 1913. se ob priliki petdesetletnice ljubljanskega Sokola priredi **III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.**

II. Letošnje mednarodne tekmovalne telovadbe v Turinu se slovensko Sokolstvo udeleži.

III. Brat blagajnik je v svojem poročilu konstatiral neprijetno dejstvo, da jih od vseh zvezi pripadajočih društev komaj 8 plačuje zvezne prispevke redno. Nekatera društva dolgujejo od svojega postanka dalje te prispevke. Z ozirom na to je sklenil odbor, da je vsem župam pisati:

- Društva imajo plačati do leta 1910. zaostale zvezne prispevke v zneskih, ki jih določi zvezni blagajnik razmerno in po svojem preudarku.
- Za leto 1910 se sklene proti naknadni odobritvi zveznega občnega zbora kot zvezni prispevek letnih 25 vin. za člana. Društvom, ki so za leto 1910 že plačala prispevke, se bo znesek, ki presega 25 vin. za člana, štel v dobro.
- Za leto 1911. se določi proti naknadni odobritvi zveznega občnega zbora kot zvezni prispevek 30 vinarjev za člana.

IV. Rekurz pri ministrstvu glede telovadbe ljudskoslovskega naraščaja še ni rešen. Predsedstvu se naloži v pospešitev in v ugodno rešitev storiti primerne korake.

V. Želji Ljubljanske sokolske župe, naj se vrši letos o priliki otvoritve „Sokolskega doma“ v Domžalah, dne 2. julija sokolski zlet v Domžalah, ki naj mu prevzame tehnično vodstvo zveza ter se ga udeleži Ljubljanska sokolska župa in v kolikor mogoče velikem številu bližnje sokolske župe, po možnosti pa tudi ostale sokolske župe, se ugoti ter se bo v tem zmislu izdal poziv. Sokolski zlet v Domžalah bodi letošnji večji skupni nastop slovenskega Sokolstva. Župam in društvom se je ozirati ob svojih prireditvah na dan domžalskega zleta.

VI. Slučajnosti. Brat dr. Karlovšek, starosta Celjske sokolske župe, prijavlja, da namerava mariborski Sokol v časopisu „Sloga“ objavljati telovadne igre. Vzelo se je na znanje. Dalje pripomni, da se vršita župna vaditeljska tečaja v Celju in v Mariboru. Brat dr. Murnik želi, naj bi župni načelniki v svojih okrajih zbirali narodne telovadne igre, ki bi se potem objavljale v „Slov. Sokolu“; dalje opozarja na dolžnost sokolskih žup, poročati zvezi o svojem stanju in delovanju.

Sokolskim društvom, ter tudi posameznim Sokolom se priporoča, da naročajo pasove z monogramom pri tvrdki Anton Škof, Ljubljana, Dunajska cesta. Ti monogrami so lepši in cenejši kakor dosedanji. Cena monogramu s pasom vred K 2:30.

Tvrdko „Jesih & Windischer“ priznava zveza kot zalagateljico blaga za sokolske kroje ter priporoča to domačo tvrdko bratom Sokolom.

Prepoveduje se Sokolom pri maskaradnih in plesnih ter drugih prireditvah zgolj zabavnega značaja nastopati v krojih. Župna predstava imajo pravico, dovoliti izjemo z ozirom na krajevno razmerje.

Poročili brata načelnika in tajnika ter računski sklep se objavijo v zveznem glasilu v prihodnjih številkah.

Celjska sokolska župa.

Župni vaditeljski tečaj Celjske sokolske župe se vrši, počenši s 15. januarjem t. l., v Celju vsako nedeljo in praznik ter se zaključí dne 12. marca. Pouk traja od 8. do 12. dop. in od 2. do 5. pop. Teorija se pri pouku kar najtesneje spouje s prakso. Pri mariborskem Sokolu se vrši podoben tečaj v nekoliko manjšem obsegu za mariborsko okrožje. Celjski tečaj obiskuje 28, mariborski pa 25 telovadcev.

Mariborski Sokol je imel 5. občni zbor 11. januarja t. l. Udeležilo se ga je 41 članov. Društvo je precej napredovalo v preteklem letu, zlasti v gmotnem oziru. Članov ima 131, naročeno je na 7 strokovnih listov. Odbor je imel 14 sej, vaditeljski zbor 10. Društvo je priredilo 4 izlete, 3 zabavno-poučne večere, oziroma odhodnice, nastopilo je trikrat v Mariboru, Zagorju in Celju. Knjižnica šteje 84 knjig. Društveno premoženje se je pomnožilo leta 1910 za K 5281:26 in znaša sedaj K 10.114:65. Člani so telovadili v 103 urah, povprečno 20 na uro, skupni obisk je 1991. Ženski oddelek je telovadil samo 6 mesecev, v 42 urah je telovadilo 371 telovadk, torej povprečno po 8 na uro. Ob novem letu se je zopet pričela ženska telovadba. V odbor za l. 1911. so bili izvoljeni bratje: dr. Rosina, starosta; dr. Pivko, podstarosta; Ilich, načelnik; Hvalenc, Majer, Šoštarič, Pišek, Tomažič in Sagadin, odborniki; Golob, Majerhold in Avguštinčič, namestniki; dr. Pipuš in Weixl, preglednika računov. Konstituiral se je stavbni in izletni odsek. Društvo je priredilo okrožni vaditeljski tečaj, ki bo trajal vse nedelje in praznike od januarja do konca marca. Tečaja se udeležuje 25 boljših telovadcev iz Maribora in okoliških sokolskih društev.

Gorenjska sokolska župa.

Na 1. rednem občnem zboru Gorenjske sokolske župe dne 2. februarja 1911. so bili izvoljeni v predsedstvo župe bratje: Matija Marinček, starosta; Fran Dolenc, I. podstarosta; dr. Josip Kušar, II. podstarosta; Josip Cvar, tajnik; Evgen Sajovic, načelnik; Janko Sajovic, zapisnikar; Ivan Valenčič, blagajnik; Makso Pirnat, predsednik župnega izobraževalnega odseka; Fran Ažman, župni nadzornik; Silvester Boštele, nač. namestnik. Za namestnike so bili izvoljeni bratje: Fran Benedik, Ivan Jurman in Janko Pušelj; za pregledovalce računov: I. Chladek iz Radovljice, Avgust Nadilo iz Škofje Loke in Janko Ravnik z Jesenic. Zastopnika v odbor S. S. Z. sta: br. Matija Marinček iz Tržiča in br. Evgen Sajovic iz Kranja, njuna namestnika: br. Ludovik Hrovat iz Radovljice in br. Vinko Pristov iz Škofje Loke.

Iдриjska sokolska župa.

„Sokol“ v Postojni. Redni občni zbor društva se je vršil dne 28. januarja t. l. v prostorih „Narodnega hotela“. Izvoljeni novi odbor se je konstituiral v svoji prvi seji takole: starosta: br. Fran Paternost; podstarosta in blagajnik: br. Fr. Kutin; načelnik: br. V. Zaletel; tajnik: br. Jos. Vodopivec; odborniki bratje: J. Vičič, J. Kogej, M. Šeber in J. Krajgher; namestniki bratje: L. Kopač, A. Jurca in F. Cestnik. Pregledovalca računov brata: T. Dekleva in L. Ditrich.

Ljubljanska sokolska župa.

Ljubljanskega Sokola občni zbor je bil dne 30. januarja 1911. v „Narodnem domu“. Starosta br. dr. Viktor Murnik je v svojem govoru omenil, da je društvo pred vsem vso skrb in vso pozornost posvetilo telovadbi, ki, gojena v pravem sokolskem zmislu in duhu, ne le zagotavlja, dober obstoj in uspešen razvoj sokolskih društev, temveč prinaša tudi narodu one uspehe in sadove, ki so jih kot namen postavili Sokolstvu njegovi genijalni ustanovitelji. Vnanje sta se pokazala uspeh in napredek sokolske vzgoje v društvu zlasti pri zletu Ljubljanske sokolske župe, pri celjskem zletu in medzletnih tekmah, kjer so društveni tekmovalci, dasi večinoma jako mladi in v tekmah novinci, vendarle dosegli jako lepe uspehe. Skrb za telovadbo pa se ni omejevala samo na lastno društvo. Lani se je ustanovila Ljubljanska sokolska župa, ki obsega večidel sama mlada društva. Treba jim je bilo priskočiti na pomoč. Zaslug so si tu pridobili bratje Drenik, Kostnapfel, Bučar in Štrukelj. Zlasti br. Štrukelj skoro ni izpustil nedelje, da ne bi bil pohitel na lg, pri tamošnjem sokolskem društvu izpolnjevati lepi, pa težki posel vaditelja. Postavil je pravi vzor sokolske požrtvovalnosti. Sokolska skrb pa je obrnila naš pogled tudi izven ožjega okrožja župe, tje na Koroško, kjer se je predlanski osnovalo v Borovljah prvo koroško sokolsko društvo. Naše društvo mu je dalo podlago za uspešno delovanje in za narodu koristen razvoj s tem, da mu je prepustilo vse glavno orodje, vredno okroglo 800 kron, s pogojem, da ga, kakor hitro se samo gmotno okrepi, odda drugemu potrebnemu društvu na Koroškem. Tako bo ta za naše društvo sicer velik, absolutno vzeto pa vendarle neznamenit znesek prišel polagoma v korist tudi drugim sokolskim društvom na Koroškem. Domnevati smemo, da bo pravo in vztrajno delovanje sokolskih društev dvignilo zavednost in požrtvovalnost Slovencev v dotičnem kraju, da sčasoma sami vzdržijo svoje sokolsko društvo in ga gmotno okrepe toliko, da si more samo oskrbeti orodje, z našim pa potem lahko podpremo novo društvo. Starosta se je nato s toplimi besedami spominjal lani umrlih bratov: Ivana Kocjana, Jurija Verovška, Jerneja Bahovca, Hinka Magistra, Frana Lovšina in Milana Levsteka. V znak sožalja so zborovalci ostali s sedežev. Končno je omenil starosta še lanskih dobro uspelih prirediteljev ter izrekel zahvalo vsem činiteljem v društvu in izven njega, ki so na kakršenkoli način pripomogli k društvenim uspehom.

Nato je br. Fran Kandare podal poročilo zadržanega tajnika br. Leona Rogla:

V letu 1910., v 47. društvenem letu, se je sestavil odbor tako, da je blagajniške posle opravljal neutrudni brat Pavel Skale, tajniške poročevalec, zapisnikarske brat Peterlin. Orodjar je bil brat Burgstaler, gospodar pa brat Mešek.

Prva prireditelja, ki jo je izvršiti odboru takoj po občnem zboru, je tradicionalna društvena maskarada. Ni to lahka naloga, posebno ne lahka vsled tega, ker je ljubljansko občinstvo glede teh prirediteljev precej razvajeno in ga je težko

zadovoljiti. Vprašanje devize daje vedno mnogo premišljevat, rešil ga je zaslužni brat dr. Zarnik rekši, pa naj pride „Kakor kdo more“ in pod to devizo se je dne 8. svečana v bajno okrašeni telovadnici vršila maskarada. Bila je v vsakem oziru povoljna in po daljšem presledku je donesla društveni blagajni precejšnji prebitok. Kakor že omenjeno, si je za maskarado pridobil brat dr. Zarnik največ zaslug, nad vse pohvalno pa moram omeniti tudi bratov telovadcev, ki so po bratu dr. Zarniku komponirano dekoracijo, obstoječo izključno iz pestrobojnih papirnih trakov v kompliciranih lokih, docela sami izvedli ter s tem društveni blagajni precej koristili. V postnem času se je polotil odbor takoj nadaljnjih priprav za projektirane prireditve, to je za IV. kresno veselico in pa istočasni I. zlet „Ljubljanske sokolske župe“, ki je s I. občnim zborom dne 8. maja 1910. stopila v življenje.

Obe prireditvi sta se vršili 19. junija ter ob krasnem vremenu vrlo dobro uspeli in bili seveda obiskani tako mnogobrojno, kakor so vselej pač le sokolske prireditve. Tudi kresna veselica je blagajniku vedno suho denarnico znatno okrepčala. Omenim naj še običajnega Miklavževega večera, ki se je vršil dne 5. decembra in Silvestrovega večera, ki se je vršil dne 31. decembra. Obe prireditvi sta bili nad pričakovanje dobro obiskani.

Poleg teh prirediteljev pa je bratska sokolska vzajemnost klicala brate člane pogosto k sodelovanju. Tako se je društvo dne 27. decembra udeležilo po deputaciji interne otvoritve „Sokolskega doma“ v Tržiču. Dne 1. maja je poletelo skupno z viškim bratom v Notranje gorice na posete k ondotnemu odseku viškega Sokola. Dne 17. julija se je korporativno udeležilo otvoritve „Sokolskega doma“ v Zagorju ob Savi, isti dan, tudi po deputaciji, zleta „Gorenjske sokolske župe“ na Jesenicah. Dne 24. julija je bila društvena deputacija pri izletu Idrijske sokolske župe v Sp. Idriji, 31. julija pa se je društvo udeležilo korporativno javne telovadbe in veselice br. sokolskega društva na Viču. V avgustu, dne 14. se je udeležilo korporativno celjskega sokolskega zleta, 4. septembra je bila deputacija v Cerknici pri zletu Idrijske sokolske župe.

Poleg vseh teh udeležb pa so se bratje telovadci neumorno pripravljali na strogo preskušnjo, na medzletne tekme, ki so se vršile dne 25. septembra. Natančneje poročilo o tekmi poda brat načelnik.

Omeniti mi je, da je društvo korporativno spremilo k zadnjemu počitku sledeče brate: dne 14. marca brata Ivana Kocjana, dne 7. maja brata Jurija Verovška, dne 4. avgusta brata Jerneja Bahovca, dne 5. avgusta brata Hinka Magistra, dne 13. avgusta brata Frana Lovšina in dne 4. septembra brata Milana Levsteka. Bodi jim zemlja lahka!

Po inicijativi in zaslugi brata staroste dr. Murnika je izdalo in založilo društvo dvojico knjižic, ki ju mora z veseljem pozdravljati vsak Sokol in ki bosta ne malo donesli do čim dovršenejšega pojmovanja sokolske ideje in do čim večje enotnosti v redovnih vajah; to sta: I. zvezek prevodov iz češkega sokolskega slovstva: „Sokolska vzgoja, Nauk o nagovoru“ (predavanja v vadiateljskem tečaju C. O. S. l. 1908.) in „Redovne vaje v členu, četi, zboru in praporu“. Prvo je prevedel, drugo deloma spisal, deloma prevedel iz češčine brat starosta. Bratje Sokoli pa naj bi pridno segali po beh. Edino le v njih prid bo.

Odbor je v 12. sejah ukrepal in sklepal o društvenih zadevah. Poleg odborovih sej se je pa vršilo pred prireditvami mnogo sej veselicega odseka.

Društvo je konec leta 1910 štelo 420 članov.

Na lanskem občnem zboru sklenjene premembe društvenih pravil je deželna vlada z razpisom z dne 22. aprila 1910, št. 1244/pol., vzela na znanje.

Zahvalno bodi pripomnjeno, da so slavni mestni magistrat, slavni deželni odbor, nadalje intendantca slovenskega gledališča, čislano Slovensko trgovsko društvo „Merkur“, posebno pa „Žensko telovadno društvo v Ljubljani“ vsekdar radovoljno ustrezali prošnjam društva ob raznih prireditvah.

Naposled se bratom Sokolom zahvaljujem za zaupanje, ki so mi ga pet let izkazovali s tem, da so me volili v odbor, in odbornikom, da so mi zaupali tajništvo, ter izjavljam, da mi v nadalje ni mogoče sprejeti več mandata. Na zdar!

Poročilo se je odobrilo in bratu tajniku za njegovo večletno marljivo tajniško delovanje izrekla zahvala.

(Konec prihodnjč.)

Novomeška sokolska župa.

„Sokol“ v Črnomlju. Na društvenem občnem zboru dne 21. januarja t. l. se je izvolil naslednji odbor: starosta: br. dr. Josip Malerič; podstarosta: br. Anton Zurec; načelnik: br. Ignacij Klinc; odborniki bratje: Janko Cimerman, Janez Ušlaker, Alojzij Fabjan in Jože Skubic; namestniki bratje: Anton Spreitzer, Martin Schweiger in Franc Kramarič; pre-

gledovalca računov brata: I. Muc in J. Grčar; zastopnica ženskega oddelka: sestra Jožica Urhova.

Sokolska župa Ljubljana I.

Na II. občnem zboru „Sokolske župe Ljubljana I.“ je bilo izvoljeno naslednje predsedstvo: starosta: br. dr. Jos. Pipenbacher; I. podstarosta: br. Jos. Reisner; II. podstarosta: br. Jos. Modic; načelnik: br. dr. Pavel Pestotnik; tajnik: br. Fran Marn; blagajnik: br. Janko Kenda; zapisnik: br. dr. Lokar; predsednik izobraževalnega odseka: br. dr. Oton Fettich-Frankheim; namestniki bratje: dr. Jos. Lavrenčič, Jos. Berce in Stanko Vidmar; pregledniki računov bratje: Vinko Zorčič, Jos. Zajec in Jos. Vouk. Za zastopnika v odboru S. S. Z. sta bila izvoljena br. dr. Pipenbacher in br. dr. Pestotnik, za namestnika pa brata Marn in Slapničar.

„Sokol II“ v Ljubljani. Na društvenem občnem zboru dne 22. januarja t. l. je bil izvoljen naslednji odbor: starosta: br. Fran Kavčič; podstarosta: br. dr. Fettich-Frankheim; načelnik: br. Vinko Kocjan; tajnik: br. Josip Zajec; blagajnik: br. Fran Marn; gospodar: br. Fran Miklavc; odborniki bratje: Anton Kovačič, Fran Krapeš in Milan Kutin; namestniki bratje: Fran Breskvar, Fran Stopar in Anton Buh. Pregledovalca računov brata: Franc Bergant in J. Plankar; namestnik: br. Josip Puh.

Književnost.

Životopis Miroslava Tyrša. priredil dr. Gv. Sajovic, je izšel v založništvu ljubljanskega Sokola kot II. zvezek knjižnice „Prevodi in prireditve iz češkega sokolskega slovstva“. Vsebina je razdeljena v sledeče odstavke: Tyrševa mladost; Tyrš, ustanovitelj in organizator Sokolstva; Tyrševo znanstveno delovanje; Nesreča v Oetzu; Svečani pogreb v Pragi; Tyrševa osebnost in pesmica „Za Miroslavom Tyršem“, ki jo je s priznano spretnostjo poslovenil Vojeslav Molè. Tekstu so pridejane štiri slike. Knjižica stane 80 vin. (s pošto 5 vin. več) in se dobiva pri ljubljanskem Sokolu, v Narodni in Schwentnerjevi knjigarni. S tem je ugodil ljubljanski Sokol že davno izrečeni želji po slovenskem Tyrševem životopisu, dolžnost slovenskega Sokolstva pa je, da ve ceniti to požrtvovalnost. Naj ne bo Sokola, ki ne bi imel te važne knjižice v svoji knjižnici!

Hrvatski sokolski koledar za god. 1911. Uredio dr. Fr. Bučar, naklada Hrv. Sokol. Saveza. Šesti letnik tega koledarja prinaša poleg koledarskega dela obsežen in zanimiv strokovni del. Uvod je posvečen 40letnici Jos. Hanuševga sokolovanja. Za tem sledi govor br. dr. I. Cara ob otvoritvi sokolskega doma v Zlataru. Gnjatovič razpravlja o koristi sokolske telovadbe, nadaljnja vsebina je pa naslednja: Sokolski i gimnastički časopisi i koledari. — Stanje gimnast. obuke u srednjima zavodima. — Našim pokojnicima. — Hrv. sokolsko-gimnast. književnost u god. 1910. — Sokol. i gimnast. spomendani. — Važniji zaključci Hrv. Sokol. Saveza. — Sokolski priručnik obsega pravila in poslovnik sokol. organizacije. — Sokolska statistika navaja podatke o celo-

kupnem slovanskem Sokolstvu; podatki o Slovenski sokolski zvezi so dokaj obsežni. Koledar bratskega hrvatskega Sokolstva bi si moralo nabaviti vsako sokolsko društvo za strokovno knjižnico, priporočamo ga pa tudi prav toplo posameznim bratom Sokolom. — c.

Ročenka dorostu sokolského za r. 1911. I. letnik. Marljivi vzgojevatelj češkega sokolskega naraščaja, br. R. Novak, je izdal ličen koledar za sokolsko mladež. S koledarskim delom je spojen pregled važnih dogodkov iz češke in sokolske zgodovine. Obsežen strokovni del ima pa pestro vsebino — mnogoličnost, ki ugaja mladi duši. Zanimivi sestavki, izpod peres prvih sokolskih pisateljev, so razvrščeni v naslednjem redu: R. Novak „Na prvi pot“ in „Za dom“; K. Vaniček „V življenje“; J. Křen „Zakaj sem Sokol“; dr. Tichy „O spolnih boleznih“; K. Vaniček „Bodi mož“; S. Voda „Tek“; prof. dr. Kimla „Ne samo telovadba, temveč tudi zmerno življenje“; V. Sokol-Borský „K bolgarskim Junakom“; A. Očenašek „Delo, odpočitek, zabava“; S. Voda „Plavanje“; K. Vaniček „V prirodu“; M. Liptovský „Na telovadišče“; R. Novak „Merimo se“, kratek sestavek k poučnim uvodnim slikam „Vpliv telovadbe na mlado telo“; V. Sokol-Borský „Leto dela“; „Domači red“ in „Seznam mladinskih knjig“. — Lična knjižica je prevažna za naraščaj in pomeni velik napredek v sokolskem mladinskem slovstvu. Priporočamo jo tudi slovenskemu Sokolstvu, zlasti vaditeljem naraščaja. Stane s pošto 70 vinarjev in se naroča pri uredništvu lista „Sokolské Besedy“, Smichov, Vltavska ul. č. 728. — c.

FR. ČUDEN

urar in trgovec
Ljubljana, Prešernova ulica
priporoča

največjo zalogo **vsakovrstnega blaga,**
sokolskih verižic in znakov po
najnižjih cenah.

Kolesa (biciklje) s prostim tekom
od 100 kron naprej.

Centki s koledarjem tudi po pošti
zastonj in franko.

Svoji k svojim!

Brivski salon

S. STRMOLI

Pod Trančo (poleg Radeckega mostu)

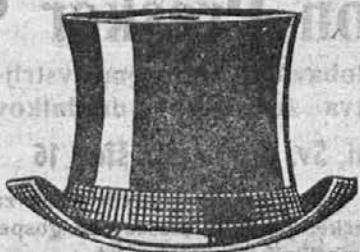
se vljudno priporoča bratom Sokolom za obilen
obisk. Izdeluje vsa lasničarska dela. Slavnim so-
kolskim in drugim društvom vljudno naznanja, da
preskrbuje po naročilu ves potrebni material za
maskiranje pri gledaliških predstavah in drugih
priredbah.

Cene zmerne.

Postrežba solidna.

Svoji k svojim!

Točna postrežba!

Zmerne cene!

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg števil. 11

priporoča klobuke, cilindre,
čepice, sokolske čepice,
::: peresa, pasove i. t. d. :::

najnovjše fasone in po najnižjih cenah.

NARODNI DOM

Izvrstna
jedila.
Pristna
vina.

Zbirališče
slovenskega
Sokolstva.

Za obisk se priporoča E. KERŽIŠNIK.

Slovenska trgovina

FR. STUPIČA

Ljubljana

Marije Terezije
cesta števil. 1.

ima vedno v zalogi **poljedelske stroje, šine**
in traverze za oboko, cement, štedil-
nike, peči, okove, cevi za vodo in vso
drugo železnico.

Ljubljanski Sokol je izdal:

„Redovne vaje“ v členu in četi, v zboru in praporu. — Cena
1 krono 80 vinarjev (s pošto 10 vinarjev več).

„Sokolska vzgoja“ in „Nauk o nagovoru“. (Predavanja v
vaditeljskem tečaju Češke sok. zveze l. 1908.) Cena 80 vinarjev (s pošto 5 vinarjev več).

Obe knjigi sta vsakemu Sokolu neogibno potrebni.

Knjigi pošilja proti naprejšnjemu plačilu ljubljanski Sokol, dobiti pa ju je tudi
v „Narodni knjigarni“ in v Schwentnerjevi knjigarni v Ljubljani.

Cvetlični salon

Antona Bajca

V LJUBLJANI, Pod Trančo.

Izdeluje šopke in vence.

Priporoča se gostilna pri

„MIKUŽU“

v Ljubljani,

[Kolodvorska ulica šte. 3.

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani, Židovska ulica 7

priporoča

svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, ter tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah.

== Popravila se izvršujejo točno. ==

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah.

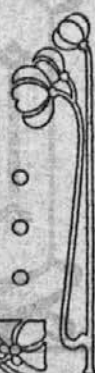
„Slovenskega Sokola“

letniki 1904, 1905, 1906, 1907.

1908, 1909 in 1910 so v zalogi pri

upravnistvu „Slovenskega Sokola“.

Cena vsakemu letniku 3 krone.

Vzorne kroje za te-
lovađbo in za izlete

dobavlja

strokovni sokolski zavod

Miroslava Zacha

Praga II., Sokolská tř. 35.

Prporoča se
kavarna „Evropa“

Z odličnim spoštovanjem

:: Anton Zonejc ::